

Hoofdredacteur ESB

a.jolink@sdu.nl

Kinderspel

Het Habbo Hotel opent elke dag haar deuren en iedereen is welkom. Bij de ingang maakt een ieder zich bekend en dat is wel zo veilig. In het hotel heeft iedereen zijn kamer ingericht, al dan niet met meubels, afhankelijk van het budget. Huisdieren zijn tegen bijbetaling toegestaan en, naar het zich laat aanzien, zonder extra voorwaarden. Over de prijs hoeven we het niet te hebben, want die is zondermeer schappelijk. Je kunt er betalen met creditcards en, niet onbelangrijk, met Wallie-cards. Vooral deze laatste kaarten maken het mogelijk om onbeperkt te genieten van alle attracties die Habbo Hotel te bieden heeft: van zwembad tot battle-ball. Maar belangrijker dan alle attracties in het Habbo Hotel is de sfeer in het hotel: iedereen is aardig.

Op een gemiddelde doordeweekse dag lopen er zo'n vijfduizend mensen door het Habbo Hotel. Dit is nog weinig want er kunnen er wel zeventigduizend rondlopen. Al die mensen zorgen er voor dat er veel met elkaar gepraat wordt, dat er informatie wordt uitgewisseld (ik ben leuk, stoer en vrij) en dat men elkaars kamers kan bezichtigen. En er lopen heel wat portretten rond! Zo is Elvis Presley al gesignaleerd en sommigen fluisteren dat Harry Potter er in hoogst eigen persoon rondloopt.

Maar de belangrijkste reden om naar het Habbo Hotel te gaan is dat je er leert om te gaan met geld. Alles kost geld, en de Wallie-card gaat ook een keer op. Voor een habbekrats aan Habbo credits heb je je eigen Habbo meubi, maar lid worden van de Habbo Club kost al gauw 25 credits per maand. Je leert ook heel goed hoe je geld moet lenen, want ouders spelen vaak voor bankdirecteur. De gebruikelijke praatjes over investeringen die gelijk zouden moeten zijn aan besparingen, en andere Keynesiaanse wijsheden, krijg je dan over je heen, maar die gaan al lang niet meer op in de nieuwe economie. Ook de Tweede Wet van Gossen, met grensnutten in alle

aanwendingsrichtingen of iets dergelijks, gaat niet op in het Habbo Hotel want er zijn geen grenzen. Voor een kind is het Habbo Hotel ideaal, om van jongs af aan te leren dat welvaart vooral gelijk staat aan populariteit, en dat allemaal op Internet. Een geheel andere wereld is de wereld van voetbal (World of Soccer). Nadat de schroom is overwonnen om bij een franchise speelgoedwinkel voor drie euro een *boosterpack* aan te schaffen kan de pret pas echt beginnen. Het trapveld op de hoek van de straat maakt plaats voor een volledig geoutilleerd stadion met een grasmat waar de graszoden uit de Arena alleen nog maar van kunnen dromen. De zes kaartjes in het boosterpack geven Dirk Buskruit en Edwin IJskonijn meer conditie, meer snelheid en meer aanvalskracht. De teleurstelling dat de onzichtbare tegenstander meer boosterpacks heeft ingekocht, en daarmee nog meer conditie etc. heeft, is slechts op te vangen door een tweede bezoek aan de bekende speelgoedwinkel, eventueel gevolgd door een derde en een vierde bezoek.

Als kind is het goed te leren dat geld er toe doet en dat het niet alleen maar een sluier is. Geld leidt tot meer aanvalskracht en daarmee tot meer overwinningen. Daarnaast is het goed te erkennen dat concurrentie leidt tot meer investeringen en daarmee tot meer economische activiteit. Uiteraard is het tijdig inzetten van innovaties ("geluksveters" of "diamond power shoes") cruciaal voor het eindresultaat, maar dit is slechts een kwestie van toeval: bevat mijn boosterpack een powercard, of niet.

Maar bovenal is de World of Soccer een goede leerles om de economie te begrijpen. Alle productie komt voort uit arbeid en kapitaal. Arbeid lever je zelf (plus uiteraard Dirk Buskruit en consorten) en kapitaal is de computer plus het zakgeld. Meer arbeid is meer kapitaal is meer productie. Als kind van tien heb je dit snel uitgevogeld.

In de nieuwe speeltuin, die internet heet, worden kinderen blootgesteld aan economische krachten die zij niet kunnen herkennen noch weerstaan. De virtuele speelgoederen worden ook niet herkend in de wet- en regelgeving voor speelgoed en deze *games* hebben in dat opzicht vrij spel om kinderen onder de veertien jaar mee te sleuren in economisch ongewenst gedrag. Deze misstanden af te doen als vallende onder de verantwoordelijkheid van de ouders is het ontkennen van de noodzakelijke bescherming middels wetgeving en het onthouden van rechtsbescherming. Verantwoord economisch gedrag is geen kinderspel.